

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1719

Quæst. 1029. An privetur asylo reus hæresis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73957](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73957)

liter Boffio. tit. de mandato ad homicid. n. 35. Dian. p. 6. tr. 1. resol. 11. Farin. &c. In eo verò, num requiratur ut pecunia vel res promissa sit certa specifica & determinata, an sufficiat esse indeterminatam v.g. dicendo: dabo tibi, ut sis futurus contentus: semper adero tibi in necessitatibus tuis: promovebo te vel tuos ad honorifica officia: in eo inquam non conveniunt AA. posterius docent de Franchis. decis. 170. Mastrill. de indult. c. 3. n. 11. Villagutt. de exrens. leg. tit. de crim. ass. n. 8. Delb. cit. f. 1. n. 12. Marc. l. c. n. 12. & plures apud Far. l. c. n. 23. ex ea ratione, quòd talis promissio sit pretio æstimabilis & sic pecuniæ æquivalens, uti id confirmant ex eo, quòd juxta communem sufficit ad constituendam usuram & simoniam, prius tanquam communius & probabilius docent, Farin. l. c. Bald. cons. 383. Letn. l. 1. cons. 249. Peregr. de immun. p. 4. n. 18. Lezan. v. immun. n. 13. Reiffenst. h. t. n. 3. Pluresque alii apud Delb. l. c. ex ea ratione; quòd rei in genere aut incertæ promissio non obliget nec valeat. Arg. l. triticum & l. ita stipulatus ff. de V. O. Item in eo num pretium certum debeat esse in magna & notabili quantitate, an sufficiat exigua, non conveniunt AA. prius requiritur Earin. pr. crim. de homicid. q. 123. n. 43. Pign. tom. 9. cons. ult. 43. n. 32. Ambrosin. de immun. c. 7. n. 9. Dian. p. 6. tr. 1. resol. 11. Gabriel. l. 1. conf. 170. n. 21. eò quòd res vel pecunia exigua ad tantum scelus movere non posset. Verum, licet dato vel promisso levi pretio, non præsumatur intuitu illis esse commissum homicidium, & consequenter occidens reus assassini judicandus non sit, si tamen constet aliquem etiam tali levi pretio adductum ad occidendum, reum esse assassini, bene dicunt Castrop. tr. 1. d. univ. p. 9. n. 34. Haunol. tom. 6. l. 1. n. 222. Delb. l. c. n. 8. Reiff. h. t. n. 134. eò quòd, uti hi AA. parvitas pretii non minuat, sed augeat malitiam assassini dum vita proximi tam levi pretio postponatur, ut a simili patet in simonia. Ac deniq; ad hoc, ut quis privetur asylo propter assassinium, requiritur, ut plene constet, vel per testes, vel confessione partis, pecuniam hac de causa datam fuisse; cum alia de causa dari poterit. Delb. l. c. n. 16. cum Peregrin.

4. Dicitur secundo: occiditur aliquis, siquidem requiritur ad privandum assassinium immunitate; ut effectus seu mors ipsa sit subsecuta, ita ut eà intenta non tamen secuta ex vulnere aliove modo, neq; conducens, neq; conductus privetur asylo. Pignat. l. e. n. 9. citatis aliis. Farin. in append. de immun. c. 8. n. 123. Dian. p. 1. tr. 1. resol. 18. nam sicut Bulla Greg. in aliis delictis non privat asylo, nisi secuto effectu, ita nec in assassinio, estq; communis regula, quòd verba legis poenalis intelligi debeant cum effectu, nisi aliud exprimat. Arg. can. hac artem verba de poenit. dist. 1. Unde jam etiam sequitur, quòd pecunia aliave re conductus ad vulnerandum tantum aut percutiendum non sit assassinus, aut privetur asylo, cum poenæ, quæ loquuntur tantum de interficiente non sint extendendæ sed restringendæ Farin. l. c. n. 134. Decian. l. c. c. 30. n. 41. Masc. tom. 1. concl. 138. n. 2. Dian. l. c. T. u. p. 1. decis. 112. n. 1. Quin & idem est, si conducatur ad occidendum, per accidens tamen præter intentionem suam tantum vulneret. Farin. n. 123. Masc. l. c. Laym. l. 4. tr. 3. n. 9. Suar. Dian. LL. cit. Delb. l. c. l. 3. n. 2. citatis aliis. contra Gutt. q. 99. pract. q. 97. n. 59. Barbof. l. c. n. 97. Bonac. tom. 2. d. 3. q. 7. p. 6. §. 3. n. 6. Sed neque his obstat, quòd talis verè committat assassinium quo ad affectum, etsi non quo ad effectum; in atrocissimis autem delictis puniatur affectus & conatus; nam etsi id procedere quòd ad poenam aliam repariatur forte in jure, non tamen quo ad poenam privationis asyli; cum quo ad hanc potius statutum oppositum, atq; ita talis sit assassinus quo ad poenas statutas in cit. c. 1. de homicidio in 6. non tamen in ordine ad in-

currendam poenam privationis statutam. in Bulla Gregor.

5. Dicitur tertio: sive fidelis sit sive infidelis, nimirum qui occiditur; quia esse infidelem vel fidelem habet se materialiter & impertinenter ad crimen assassini; & infidelis quoq; sit vere proximus. ita Decian. l. c. c. 28. n. 18. Farin. in append. de immun. l. 1. c. 5. §. 4. n. 20. & 21. Peregr. de immun. c. 7. n. 39. Buccer. tr. de homicid. l. 1. c. 3. n. 14. Bonac. l. c. §. 5. n. 9. & alii: quibus inharere videtur Delb. cit. du. 21. f. 2. n. 1. Contrarium tamen satis probabiliter doceri asserens à Covar. l. c. n. 10. Gutt. l. c. q. 7. n. 8. Claro. in pract. §. assassinium. vers. bene verum est. Ambrosin. c. 7. n. 12. Masc. de prob. l. 1. concl. 137. Dian. p. 4. tr. 1. resol. 105. &c. ex eo quòd c. 1. de homicid. expressè dicitur: si quis occiderit fidelem: quæ constitutio facta contra infideles, ne occiderentur ab iis fideles, ad quòd tamen facile responderetur, standum potius recentiori Bullæ Gregorianæ, quæ loquitur simpliciter & indistinctè de occidente aliquem. Idem est, sive conductus occisor sit fidelis, sive infidelis. Tamen enim olim nomine assassinatorum venirent non nisi certi infideles ad occidendos Christianos destinati, de quibus etiam loqui videtur cit. c. 1. hodiè tamen ex consensu DD. & consuetudine veniunt quicumque Reiffenst. h. t. n. 130.

6. Dicitur deniq; assassinium esse tam illum qui conducit, quam qui conducitur ad occidendum. nam licet cit. c. 1. loquatur non de mandatariis, sed de mandantibus, jam tamen ex communi DD. poenæ, etiam privationis asyli, ad mandatoris quoq; adeoq; ad utrosque tam conductos quam conducentes extenduntur. Ambrosin. cit. c. 7. Farin. de immun. q. 8. n. 119. & 185. Delb. l. c. f. 1. n. 6. contra Bocer. l. c. c. 3. n. 4. asserentem, mandantem non esse proprie assassinium, Ceterum assassinium esse, & immunitate privari, qui pecunia aliave æquivalente conductus, tanquam testis falsum deponit, unde innocens ad mortem condemnatus, eaq; illata, idemque esse de iudice, qui taliter corruptus innocentem ad mortem damnavit tradunt Cutell. l. 1. q. 19. n. 14. & 15. Peregr. l. c. n. 42. Delb. cit. du. 21. f. 8. n. 1. & 2. contra Bonacin. l. c. §. 3. n. 42, minus rectè obmoventem, non esse proprie assassinus, quia non occidunt proprie ac physice, nam alias neq; media pecuniâ mandans occidi, esset verè assassinus & poenæ assassini non incurreret, quòd est contra probabiliorè & communiorè juxta jam dicta ac denique vere assassinus, qui exinde privantur asylo, annumerantur à Farin. q. 123. à n. 23. Lezan. v. immunitas. n. 14. Gutt. n. 53. Peregr. l. c. n. 17. Barb. l. c. n. 97. Cutell. de immun. l. 1. c. 18. n. 6. Tusch. lit. E. concl. 10. n. 10. Delb. l. c. f. 6. n. 1. ii, qui receptant, defendunt, occultant assassinium multoq; magis proxenetæ seu mediatores & cooperatores, ut Peregr. Tusch. &c. cum cit. c. 1. expressè illos afficit poenis assassini & Bulla Gregoriana generaliter loquatur de assassinis, modo tamen tales sint vere causæ mortis illatæ per assassinium, cognoverintque assassinium esse eum, cui auxilium præstant, illudque qua talibus exhibeant, contrarium tamen, quòd proprie & rigoroze assassini non sunt, absolute satis probabiliter teste Delb. n. 3. & 4. sentientibus Dian. p. 3. tr. 1. resol. 109. Gambac. de immun. l. 5. c. 34. n. 14. De Marin. resolut. quotid. c. 171. n. 5. Navar. in sum. Bull. lit. de immun. n. 72.

Quest. 1029. An privetur asylo reus haresis?

R Esp. Heretici (multoque magis apostatæ à fide Christiana, cum hujusmodi apostasia hæresin includat, & schismatici, dum schisma est conjunctum cum

cum hæresi) dum ob alia delicta non excepta distincta ab hæresi (ob quæ hæreticum non privat asylo dictum est supra, & videri potest Delb. c. 26. du. 2. n. 3. uti & confirmatur praxi Germaniæ, in qua aliorum criminum aut debitorum reis hæreticis Ecclesiæ tutum refugium præstat) sed si ob commissam hæresin condemnandi & puniendi confugiunt ad Ecclesiæ, non fruuntur illius asylo, ut constat ex Bulla Gregor. expiente ab immunitate crimen hæresis. & consequenter hæreticum solum ratione hæresis, cum verba hæc accipienda sint formaliter, ex ea quoque ratione, quod directe contra Ecclesiæ everrens, quantum de se fundamentum illius; adeoque indignus ejus defensione; quales non sunt aliorum delictorum non exceptorum rei, Extenditur hoc ipsum à Farin. de carceribus q. 28. Decian. L. 6. c. 28. Suar. tom. 1. de relig. tr. 2. c. 10. De Lugo de fide d. 24. Laym. L. 4. tr. 9. c. 3. n. 9. aliisque apud delb. c. 16. du. 22. n. 1. in fin. ad eos, qui nondum declarati sufficienter hæretici, sed sufficienter præsumuntur tales. unde tales extrahi possent ab Ecclesiâ à sæcularibus, ut à foro Ecclesiastico de super cognoscantur & jucidentur, admittit Delb. l. c. Item ad hæreticorum qualium receptatores, fautores, defensores & quomodocunque auxiliatores, Haun. tom. 6. de 7. & 7. tr. 1. n. 230. Castrop. l. c. p. 9. n. 41. Delb. l. c. n. 9. Wiefn. h. t. n. 124. plurimique alii apud Delb. l. c. contra Gambacur. de immunit. L. 5. c. 38. n. 4. juxta quod Farin. in append. de immunit. c. 13. n. 175. Dian. p. 1. tr. 1. resol. 38. testantur sic S. inquisitionis tribunalis praxi semper observatum, ut extracti ex Ecclesiâ, tribunalis vel alterius judicis Ecclesiastici examini subjiciantur. Et quidem non ratione dictæ receptationis, favoris, auxilii, sed ratione hæresis, cujus justam suspensionem præbent, eò quod, cum hæresis crimen exceptum, utpote in animo consistens examen requirat, quotiescunque delinquens illius suspensionem incurrit, ob bonum publicum & favorem fidei, ab Ecclesiâ, ad quam confugit, extrahi potest, ut examini subjiciatur, si non de jure saltem de consuetudine, eam post Bullam Gregorianam rationabiliter inducta, cujus contrarium est in aliis delictis exceptis, in quibus suspicio non sufficit, ut reus immunitate non gaudeat, sed extrahi possit, ita Delb. l. c. cum citatis.

Quæst. 1039. An & qualiter rei læsæ majestatis priventur privilegio asyli & qui in ordine ad hanc privationem veniant nomine principis?

1. Resp. Ad primum: Non quidem jure communi spectato (ut cum sarpo de jur. asyl. c. 5. fol. 51. volunt aliqui desumpta ratione à paritate & majoritate homicidii proditorii) sed spectata Bulla Greg. rei læsæ majestatis humanæ committendo in ipsam personam principis actionem positivam ejus damnificativam vel offensivam v.g. occidendo illum, vulnerando, percutiendo, hostiliter insequendo, machinando contra illum, prodendo illum ejusque secreta hostibus, ut capiatur, talesque actiones mandando, consensu & consilio promovendo, easque exercentibus auxilium & favorem exhibendo. secus est de ratum habentibus tales actiones, & delinquentem defendentibus post factum, aut etiam scientibus delictum in personam Principis perpetrandum, & non revelantibus, ut Pereg. l. c. c. 10. n. 11. Delb. l. c. du. 23. f. 1. n. 3. contra Farin. in append. c. 14. n. 186. Mariū. Italia de immunit. l. 1. c. 7. §. 7. n. 52. ex ea ratione; quod licet tales ut plurimum sint rei læsæ Majestatis,

non tamen sint rei læsæ majestatis in personam principis utpote quæ particulae posteriores non frustra addita, actionem positivam indicant, qualis non est illa rati habitio, & revelationis omisso, dum omittens speciali titulo obstrictus est principi v.g. ejus consiliarius, unde jam etiam, et si ponant actionem positivam, qui crimen committunt in uxorem, filios, fratres, officiales, proregem, Oratorem, & quemcunque alium, etiam supremum justitiæ ministrum principis eos occidendo, percutiendo, ideoque committant crimen læsæ majestatis, quia tamen non committunt in ipsam personam Principis non privantur immunitate asyli; cum aliàs frustra in constitutione Greg. tam signanter ponerentur verba illa: in personam principis. ac ita docent Pereg. l. c. C. 10. n. 13. Farin. l. c. C. 14. n. 190. Clar. l. c. n. 3. Dian. Ambrosin. Lezan & alii, quos sequitur Delb. l. c. du. 23. f. 4. à n. 1. Quamvis n. 2. addat, sententiam oppositam quam tenent Cutull. & Gambacur (nimirum quod in casu, quo quis occidit fiscolem regium, præsidem justitiæ, vel supremum Magistratū lateri principis assistentem, qui sit veluti pars corporis illius seu faciat unum tribunal supremum cum eo non videri sibi omnino improbabilem. Idem est, seu gaudet adhuc asylo, quia in personam Principis non committunt, qui statuas & imagines Principum, etiam in odium illorum, deturpant & inhonorant, licet alias dicantur committere crimen læsæ majestatis in ordine ad alias pœnas subeundas, Delb. l. c. f. 5. n. 1. Idem n. 3. dicens de iis, qui cudunt falsam monetam vel veram contra editum Principis. Item de iis qui nuncios regis spoliunt, ut sciant arcana regni & secreta regis. Porro sicut hi violatores Majestatis puniuntur morte infami acerbissima, tamen effectus non secutus v.g. si dato mandato vel consilio occidendi, percutiendi, capiendi, mors, percussio, captivitas secuta non est; ita etiam in eo casu privantur asylo; cum verum sit talem commississe crimen læsæ majestatis in personam principis, juxta constitutionem Greg. XIV. Delb. cit. f. 1. n. 3. remittens ad Clarum in pract. §. crimen læsæ majest. n. 16. Farin. & pereg. requiritur insuper ad hoc ut offendens Principem privetur asylo; quod princeps offensus sit princeps offendenti, seu offendens sit subditus ei ratione originis vel domicilii; ita, ut licet delinquens in aliquo territorio sit subditus ratione delicti, non tamen dicatur committere crimen læsæ majestatis, nisi antecederet ad delictum sit subditus ratione domicilii vel Originis principis, ita juxta clarum textum Clement. Pastoralis de appellat. & Gl. Imolam Card. & canonistas ibidem. & in specie Bonac. de LL. d. 3. q. 7. de immunit. §. 4. n. 22. Farin. in append. de immunit. c. 14. n. 191. Clar. in pract. §. læsæ majest. n. 7. Roland. l. 1. conf. 4. n. 5. Ambrosin. de immunit. c. 9. n. 6. Pereg. cod. c. 9. n. 8. Dian. p. 1. tr. 1. resol. 7. Gomez. de delictis c. 2. n. 10. Gambacur. Diaz. Decian. & alii quos citat & sequitur Delb. l. c. du. 23. f. 1. à n. 42. contra Cutell. de immunit. L. 1. q. 6. à n. 11.

2. Resp. Ad secundum: In genere nomine principis, in cujus personam committentibus statuta est privatio asyli, veniunt omnes & soli, qui supremam nullique superiori subjectam in temporalibus jurisdictionem in suo territorio habent Farin. l. c. c. 14. n. 145. Italia l. c. L. 1. c. 5. §. 7. n. 11. Dian. l. c. resol. 6. Delb. cit. f. 1. n. 35. cum communi. Tales igitur sunt summi pontifex, contra quem committi potest crimen læsæ majestatis, etiam in ordine ad privationem asyli ab omnibus, tam laicis quam clericis, quacunque dignitate fulgentibus; ubique existant, etiam ei in temporalibus non subjecti, quia territorium illius est universus orbis. Delb. l. c. n. 45. Item Imperator. Reges Germaniæ Hispa-